

На засіданнях ВРУ в період із 1 по 4 грудня заплановано розгляд таких проєктів

Забезпечення рівних можливостей матері та батька на догляд за дитиною (№ 3695 від 19.06.2020)

Законопроєкт № 3695 пропонує внести зміни до Кодексу законів про працю України (КЗпП України) та Закону України "Про відпустки" з метою забезпечити як для жінок, так і для чоловіків однакові умови використання соціальних відпусток, пов'язаних із народженням дитини та доглядом за нею (зокрема відпустки для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку тощо).

Запропоновано встановити новий вид відпустки, а саме оплачуваної відпустки тривалістю до 14 календарних днів у разі народження дитини, яка надається не пізніше ніж за два тижні з дня народження дитини. Ця відпустка може надаватись одній із таких осіб: чоловіку, дружина якого народила дитину; батьку дитини в разі, якщо він не перебуває в зареєстрованому шлюбі з матір'ю дитини, але які спільно проживають, пов'язані спільним побутом, мають взаємні права та обов'язки; бабусі або дідусю чи іншому повнолітньому родичеві дитини, який фактично доглядає за дитиною, якщо мати (батько) дитини є одинокою матір'ю (батьком).

Альтернативний законопроєкт № 3695-1 пропонує встановити рівні можливості для жінок та чоловіків, які виховують дітей без матері (батька), також щодо неповного робочого часу; заборони залучення до надурочних робіт, робіт у вихідні дні та направлення у відрядження; заборони відмовляти в прийнятті на роботу й знижувати заробітну плату з мотивів, пов'язаних із наявністю дитини віком до чотирнадцяти років або дитини з інвалідністю; надання путівок до санаторіїв та будинків відпочинку й матеріальної допомоги.

Рекомендація Юридичної сотні: підтримати.

Соціальна допомога постраждалим від вибухонебезпечних предметів (проєкти № 3573 та 3573-1 від 02.06.2020 та 17.06.2020 відповідно)

Законопроєкт №3573 пропонує підвищити розмір державної соціальної допомоги дітям з інвалідністю віком до 18 років, якщо вони постраждали внаслідок дії вибухонебезпечних предметів. Наразі розмір такої допомоги передбачений на рівні 70% прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність (станом на 1 січня 2020 року становить 1146,6 грн). Законопроєкт пропонує підвищити вказаний розмір на 50%. Законопроєкт не вирішує питання підвищення допомоги дітям з інвалідністю підгрупи "А", а також не враховує положення спеціального нормативного регулювання, зокрема, Закон України від 6 грудня 2018 року № 2642-VIII "Про протимінну діяльність" вже покладає на Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства виплати постраждалій дитині державної соціальної допомоги, призначеної дітям з інвалідністю віком до 18 років відповідно до Закону України «Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю», у підвищеному розмірі. Законопроєкт №3573 не містить фінансово-економічного обґрунтування, хоча має вплив на показники бюджету.

Рекомендація Юридичної сотні: доопрацювати законопроєкт.

Альтернативний законопроєкт 3573-1 пропонує підвищити розмір державної соціальної допомоги не лише дітям з інвалідністю віком до 18 років, але також особам з інвалідністю з дитинства (незалежно від групи) на 50%. Законопроєкт також закріплює визначений розмір підвищення державної соціальної допомоги (50%) у ЗУ "Про протимінну діяльність". Проте законопроєкт не вирішує проблем основного проєкту №3573 щодо неврахування інтересів дітей, які мають окремий статус дітей з інвалідністю підгрупи "А", та

не містить фінансово-економічного обґрунтування, хоча має більший вплив на показники бюджету завдяки розширенню кола осіб, які матимуть право на підвищений розмір державної допомоги.

Рекомендація Юридичної сотні: доопрацювати законопроект.

Захист прав дітей (законопроект №3594 від 04.06.2020)

Проект передбачає, що особи з числа дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, які мають інвалідність, можуть проживати та виховуватися в прийомній сім'ї, дитячому будинку сімейного типу з батьками-вихователями до досягнення ними 23-річного віку незалежно від того, чи навчаються вони в закладі загальної середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої освіти.

Законопроект розглядатимуть у 2 читанні.

Рекомендація Юридичної сотні: підтримати законопроект.

Визначення підсудності (№0941 від 29.08.2019).

Пропонується внесення змін до Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» щодо визначення територіальної підсудності цивільних, адміністративних, господарських та кримінальних (в апеляційній інстанції) судових справ, підсудних місцевим загальним судам, розташованим на території Автономної Республіки Крим та міста Севастополя, відповідним судам м. Києва та Київської області, а справи про адміністративні правопорушення розглядати місцевими загальними судами за місцем виявлення адміністративного правопорушення. Визначення підсудності кримінальних правопорушень, учинених на тимчасово окупованій території, здійснюється в загальному порядку, установленому Кримінальним процесуальним кодексом України.

Рекомендація Юридичної сотні: підтримати проект у частині, що не стосується підсудності цивільно-правових спорів, оскільки більш зручний порядок їхнього розгляду пропонується проектом №3048 від 10.02.2020.

Соціальний захист у період карантину (законопроект №3486 від 15.05.2020)

Законопроект пропонує розширити можливості використання сум адміністративно-господарських санкцій і пені, що надійшли до державного бюджету, через Фонд соціального захисту інвалідів, серед іншого, для:

1. надання підприємствам, установам, організаціям, фізичним особам, які використовують найману працю та забезпечують працевлаштування осіб з інвалідністю із числа зареєстрованих безробітних за направленням центрів зайнятості, компенсацій, визначених у Законі України "Про зайнятість населення";
2. надання особам з інвалідністю, із числа зареєстрованих безробітних, компенсацій, визначених Законом України „Про зайнятість населення”.

Крім того, проект унеможлиблює припинення допомоги по безробіттю через невідвідування центру зайнятості особою в період карантину.

Рекомендація Юридичної сотні: підтримати законопроект.

Незаконне використання документів (№3946 від 30.07.2020)

Проект посилює кримінальну відповідальність за викрадення, привласнення, збут, підроблення документів, що посвідчують особу, підтверджують громадянство України чи спеціальний статус особи, а також свідоцтв про державну реєстрацію актів цивільного стану та/або використання завідомо підроблених таких документів. До документів, що підтверджують спеціальний статус особи, можуть належати, наприклад, посвідчення учасників бойових дій, осіб з інвалідністю внаслідок війни та членів сімей загиблих. Набуття чинності законопроектом №3946 потенційно може зменшити кількість випадків підроблення, викрадення або використання загублених документів (серед іншого й ветеранських посвідчень, які дають право на отримання пільг). Проте чинну статтю 357 Кримінального кодексу України проектом пропонується доповнити таким діянням як "викрадення, привласнення, вимагання важливих особистих документів". Визначення поняття або вичерпних характеристик важливого особистого документа (про який ідеться й у чинній частині 3

ст. 357 КК України зараз) не наведено, що потенційно може призвести до суб'єктивного застосування цієї статті та виходу суду за межі дискреційних повноважень. Законопроект повинен ліквідувати недоліки чинного КК України, а не сприяти їхньому збереженню.

Рекомендація Юридичної сотні: доопрацювати законопроект.

Звільнення від сплати судового збору за оскарження постанов у справах про адміністративні правопорушення (проект №3424 від 04.05.2020)

Законопроект пропонує звільнити осіб від сплати судового збору у випадку оскарження постанов у справах про адміністративні правопорушення (іноді сума такого збору перевищує розмір накладеного стягнення).

Рекомендація Юридичної сотні: підтримати законопроект.

Відкритість інформації про оплату праці в державних компаніях (проект № 3952 від 03.08.2020)

Законопроект розширює перелік видів інформації, яка не може мати обмежений доступ (наприклад, отримання особою бюджетних коштів, державного чи комунального майна відповідно до чинного законодавства) та додає такі види:

інформацію про структуру, принципи формування та розмір оплати праці, винагороди, додаткові блага керівника, заступника керівника юридичної особи публічного права, державного підприємства (організації), що має на меті одержання прибутку, особи, яка обіймає посаду члена виконавчого органу чи входить до складу наглядової ради господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі (територіальній громаді).

Проект № 3952 посилює прозорість державних підприємств (організацій), юридичних осіб публічного права, полегшує моніторинг діяльності таких організацій для громадянського суспільства без надмірного звітного навантаження для розпорядників інформації.

Рекомендація Юридичної сотні: підтримати законопроект.

Заходи державного захисту для Сил спеціальних операцій (№4186 від 02.10.2020)

Проект закону №4186 пропонує поширити дію Закону України "Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів" на Сили спеціальних операцій. Зміни дозволять користуватися державним захистом військовослужбовцям Сил спеціальних операцій та їхнім родинам. Під державним захистом мається на увазі:

- особиста охорона, охорона житла й майна;
- видавання зброї, засобів індивідуального захисту й сповіщення про небезпеку;
- установлення телефона за місцем проживання;
- використання технічних засобів контролю і прослуховування телефонних та інших переговорів, візуальне спостереження;
- переведення на іншу роботу, направлення на навчання, заміна документів, зміна зовнішності, переселення в інше місце проживання тощо.

Висновок Юридичної сотні: підтримати законопроект.

Реформування СБУ (№ 3196-д від 26.10.2020)

Проект Закону № 3196-д (доопрацьований) пропонує замінити чинний закон щодо діяльності СБУ, прийнятий ще в 1992 році, а також унести зміни до низки інших відповідних нормативно-правових актів.

Так, відповідно до пропозицій, співробітники СБУ, яким присвоєні спеціальні звання, хоча й втрачають статус військовослужбовця, проте мають право на отримання статусу УБД, осіб з інвалідністю внаслідок війни, а їхні члени сім'ї за відповідних обставин — членів сім'ї загиблого (померлого). Такі ж статуси можуть нада-

ватися особам, які залучені до конфіденційного співробітництва, гласним і негласним позаштатним працівникам тощо. На ветеранів СБУ також поширюються положення ЗУ “Про статус ветеранів військової служби, ветеранів органів внутрішніх справ, ветеранів Національної поліції і деяких інших осіб та їх соціальний захист”, на співробітників Служби безпеки України — ЗУ “Про поховання та похоронну справу” у контексті компенсації матеріальних витрат на ритуальні послуги та на спорудження надгробків. Військовослужбовці та співробітники СБУ, яким присвоєні спеціальні звання, мають право на отримання пенсії відповідно до ЗУ “Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб”.

Проект акта надає визначення поняттям у контексті контррозвідувальної діяльності, визначає її суб’єктів, основні функції, повноваження, заходи, які проводяться виключно за рішенням суду, порядок проведення контррозвідувального впровадження тощо.

Однак напрям реформування СБУ, запропонований проектом 3196-д, потребує доопрацювання, оскільки він містить спірні положення, як-от: засекречування електронних декларацій службовців СБУ; нове антикорупційне повноваження, а саме виявлення необґрунтованих активів та збір доказів їхньої необґрунтованості, що дублюватиметься з функціями САП та НАБУ; допущення негласного переміщення співробітників СБУ та осіб, залучених до конфіденційного співробітництва, а також предметів (включно із зразками виробів чи речовин) через державний кордон та митний кордон України; можливість придбання, зберігання, переміщення, реалізації вилученого з обороту чи обмеженого в цивільному обороті майна співробітниками СБУ без уточнення, з якою метою можуть здійснюватися вказані заходи тощо.

Позиція Юридичної сотні: доопрацювати.